

οὐδὲ πολυτεχεῖα, ἀλλ' ἔχουσι γεωργίαν, ἥτις ἴσως ἀποτελεῖ τὴν βᾶσιν καὶ τὴν κρηπίδα ἐκάστης χώρας. Ἀντὶ δὲ νὰ κάθηνται καὶ συζητήσωσιν ἕαν εἰς τὰ σχολεῖα πρέπη νὰ εἰσαχθῇ τὸ γερμανικὸν σύστημα ἢ δὲν εἰξεύρω ποῖον ἄλλο σύστημα, αὐτοὶ τὰς κυριακὰς ἐγκαταλείπουσι τὸ ἄροτρον ἵνα λάβωσι τὸ ὄπλον. Ἦτο κυριακὴ πράγματι, καὶ ἐκ τῶν χωρίων δι' ὧν διηρχόμην οὐδὲν ἄλλο ἔβλεπον ἢ χωρικούς γυμναζομένους.

Ὀλίγον παρακάτω τὰ ὑπὸ τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας ξηραίνόμενα χόρτα ἀπετέλουν στοιβάδας... Προπαρασκευάζονται! Φαίνεται τοῦτο δι' ὄλων τῶν πράξεων των· σπουδῆ, πυρετώδης σπουδῆ, κατέλαβεν αὐτούς. Ζωηροί, εὐθυμοί, πλήρης ὑγείας, ἐξερχόμενοι τῶν ἐκκλησιῶν μετὰ ζέσεως, μετὰ χαρᾶς, ἔσπευδον εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ χωρίου των ἵνα ἐκγυμνασθῶσιν ὅλοι, καὶ αὐτοὶ ἔτι οἱ ὑπὲρ τὰ πενήτηκοντα ἔτη γεγονότες. Τὸ δὲ θέαμα τοῦτο τῆς φιλοπατρίας μετὰ τοῦ θεάματος τῶν καταφύτων καὶ κατεσπαρμένων κοιλάδων των, τῶν μεταβληθεισῶν εἰς κήπους διὰ τοῦ ἰδρωτός ἡμερησίας ἐργασίας, ἐλκυε τὴν συμπάθειαν τοῦ ὁδοιπόρου ὅσον καὶ ἂν ἦναι οὗτος ἡκίστα διατεθειμένος νὰ συμπαθήσῃ πρὸς τὴν καλουμένην Βόρειον Βουλγαρίαν. Καὶ τῇ ἀληθείᾳ τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ ἐπεθύμησα καὶ ἐγώ, ὡς ἄλλοτε ἐπεθύμησεν ὁ ψάλτης τοῦ οὐρανοῦ, ἵνα εἰ δυνατόν εἶχον βροντώδη φωνὴν δυναμένην νὰ διαπεράσῃ ὄρη καὶ θαλάσσας καὶ ἀνερχόμενος ἐπὶ τῆς ὑψηλοτέρας κορυφῆς τοῦ πατρῖου (ὦ! πικρὰ εἰρωνία) Αἴμου, ἀνακράξω δι' ὅλης τῆς δυνάμεως τῶν πνευμόνων μου πρὸς τοὺς ἐν ταῖς πλατείαις τῆς Ὁμονοίας καὶ τοῦ Συντάγματος σαλακωνουμένους!

— Αἱ! σεῖς ἐκεῖ κάτω... ἐδῶ ἐργάζονται!

Καὶ ἀπὸ ἐκπλήξεως μεταπίπτω εἰς ἐκπλήξιν, διότι ἦδη ἀπὸ πέντε ὠρῶν σιδηροδρομικὴ ἀμαξοστοιχία μεθ' ὅλης τῆς δυνατῆς ταχύτητος συρομένη δὲν διέρχεται παρὰ τοιοῦτους κήπους εἰς οὓς ἀνθεῖ ὡς ἀειθαλὲς ἄνθος ἢ βουλγαρικὴ φιλοπονία. Ἐὰν δ' εἶχον τὴν δύναμιν νὰ σταματήσω τὴν ἀτμομηχανὴν ἠθελον πράξῃ τοῦτο εὐχαρίστως ἵνα κράξω τὸν πρῶτον τυχόντα χωρικὸν καὶ θλίβων τὴν τυλώδη του χεῖρα εἶπω αὐτῷ!

— Εἰς ἄσπονδος ἐχθρὸς εἰλικρινῶς σὰς συγχαίρει.

ΟΙΚΙΑΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΕΓΚΑΥΜΑΤΩΝ

Τὰ ἐγκαύματα τοῦ σώματος δὲν προκαλοῦσι πάντοτε καὶ τραύματα ἢ ἐξελκώσεις. Ἐνίοτε καιόμενου μέρους τινὸς τοῦ σώματος ὑπὸ φλογὸς ἢ ἀνθρακὸς πεπυρακτωμένου ἢ σιδήρου παράγεται μόνον ἐρυθρότης τις καὶ πόνος. Ἡ ἐρυθρότης αὐτὴ γεννᾶται ἐξ ἰσχυρᾶς ἀνευρύνσεως τῶν μικρῶν

τριχοειδῶν ἀγγείων τοῦ δέρματος καὶ ἐπομένως πρὸς θεραπείαν δέον νὰ ἐφαρμολογῶμεν πᾶν ὅ,τι συντελεῖ εἰς σύσπασιν τῶν ἀγγείων, εἰς ἐξώθησιν τοῦ αἵματος ἀπ' αὐτῶν καὶ εἰς καταπραΰνσιν τῶν πόνων. Τοιαῦτα δὲ μέσα εἶνε ἡ ἡσυχία τοῦ μέλους ὅπερ ἐκάη, ἡ πίεσις αὐτοῦ δι' ἐλαφροῦ ἐπίδεσμου, ἡ ἐπιθεσις ψυχρῶν ἐπιθεμάτων ἀδιακόπως ἀνανεουμένη καὶ ἡ ὑψηλὴ τοποθέτησις τοῦ μέλους, ἕαν τοῦτο εἶνε χεῖρ ἢ ποῦς.

Ἐὰν διὰ τῆς καύσεως ἐγεννήθησαν φυσαλίδες, νύσσωμεν αὐτὰς διὰ καθαρᾶς βελόνης, ὅπως ἐκχυθῇ τὸ ὕδωρ καὶ καταπέσῃ τὸ ὑψωθὲν δέρμα. Τοῦτο δὲ γανομένου, ἐπιδέομεν τὴν κεκαυμένην χώραν δι' ἀντισηπτικοῦ ἐπίδεσμου ἐπιθέτοντες βάμβακα ἢ μοτὸν ἐμβεβαπτισμένον ἐν διαλύσει φανικοῦ ὀξέος ἐν ὕδατι (1-2 τοῖς ἑκατόν). Τὸ αὐτὸ πράττομεν καὶ ὅταν τὸ ἐγκαύμα ἦνοξεν ἀληθεῖς πληγὰς. Ἐὰν ἡ καύσις ἦτο τόσῳ ἰσχυρά, ὥστε τὸ καὲν μέρος φαίνεται μέλαν καὶ νεκρὸν καὶ ὅμοιον πρὸς ἄνθρακα, ἐπιθέτομεν θερμὰ καταπλάσματα, ὅπως ταχύτερον ἀποχωρίσωμεν τὴν νεκρωθεῖσαν χώραν ἀπὸ τῆς ὑγιούς.

Ὁ κίνδυνος ὅμως κατὰ τὰ ἐγκαύματα δὲν ἔγκειται μόνον εἰς τὴν κατάστασιν τῶν τραυμάτων, ἀλλὰ κυρίως εἰς τὸ μέγεθος τῆς τετραγωνικῆς ἐπιφανείας ἢ κατέχει ἡ καεῖσα χώρα. Ἐὰν ἐκάη τὸ $\frac{1}{3}$ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ὁ θάνατος εἶνε βέβαιος ἐντὸς ὀλίγων ὠρῶν ἢ ἡμερῶν, εἶνε δὲ ὅλως ἀδιάφορον ἂν τὸ ἐγκαύμα συνίσταται εἰς ἐπιπολαίαν τινὰ ἐρυθρότητα ἢ ἂν ἦνοξεν βαθείας πληγὰς. Ἐὰν τις π.χ. καύσῃ τὴν χεῖρα του μέχρις ἀπανθρακώσεως, οὐδὲ ὅλως διατρέχει μέγαν κίνδυνον· ἕαν ὅμως καύσῃ τὸν κορμὸν αὐτοῦ μέχρις ὀμφαλοῦ οὐχὶ βαθέως ἀλλὰ μέχρις ἐρυθρότητος τοῦ δέρματος, ὁ θάνατος θὰ ἐπέλθῃ ἀφεύκτως. Οὕτω ἐννέα ἠθοποιοὶ τοῦ Κολοσσαίου ἐν Μονάχῳ ἀπέθανον καὲντες πρὸ τινων ἐτῶν, καίτοι τὰ ἐγκαύματα αὐτῶν ἦσαν λίαν ἐπιπόλαια καὶ οἱ ἰατροὶ καὶ νοσοκόμοι παρέσχον εἰς αὐτοὺς τὰς μεγαλειτέρας περιποιήσεις.

Οἱ οὕτω καιόμενοι περιπίπτουσιν εἰς ἡσυχον καταπόνησιν τῶν δυνάμεων, ἡ καρδία αὐτῶν πάλουσα ἀδιακόπως ἀσθενέστερον παύεται τέλος ἐντελῶς. Κυρία δὲ ἀφορμὴ τοῦ θανάτου εἶνε ἡ κατάπαυσις τῆς λειτουργίας τὸσῳ μεγάλης ἐπιφανείας τοῦ δέρματος, ἕνεκα τῆς ὁποίας πολλαὶ οὐσίαι αἰτίνες ἄλλως θὰ ἐξήρχοντο διὰ τῆς διαπνοῆς, μένουσιν ἐντὸς τοῦ αἵματος καὶ δηλητηριάζουσιν αὐτό. Ὀφελιμώτατον εἰς τὴν περίστασιν ταύτην εἶνε θρεπτικὴ τροφή καὶ ἐρεθιστικὰ μέσα, δι' ὧν ἐνισχύομεν αὐτὴν ἐνέργειαν τῆς καρδίας ὅσῳ δυνατόν περισσώτερον.